

LIETUVOS ŽMOGAUS TEISIŲ CENTRO 2015 M. VEIKLOS ATASKAITA

TURINYS

Lietuvos žmogaus teisių centro komanda	2
Taryba	3
Administracija	3
Savanoriai.....	4
ĮGYVENDINTI PROJEKTAI, 2015 m.	5
Tarptautinis dokumentinių filmų festivalis „Nepatogus kinas 2015“.....	5
Projektas „Mano teisės - aktyvus dalyvavimas“.....	7
Žmogaus teisių portalas manoteises.lt.....	9
Projektas „Romų bendruomenės situacija: stebėsena, sąmoningumo kėlimas ir informacijos teikimas bendruomenės labui“.....	11
Projektas „Nevyriausybinių organizacijų, dirbančių lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo srityje, veiklos projektas 2015 m.“	13
Projektas „Šviečiantys ekranai, kalbantys akmenys. Lietuvos žydų palikimo refleksijos“.....	14
Knygos “Gintarinė širdis” cenzūra ir grąžinimas.....	16
Kampanija prieš lytinio švietimo programos, atitinkančios Pasaulio sveikatos organizacijos standartus, nebuvimą Lietuvoje.....	17
Dalyvavimas darbo grupių posėdžiuose.....	18
PRIEDAS nr. 1. Lietuvos žmogaus teisių centras ir „Nepatogus kinas“ Lietuvos ir užsienio žiniasklaidoje	19

Lietuvos žmogaus teisių centro komanda

Taryba

Tarybos pirmininkė **Inga Abramavičiūtė**, advokatė, Žurnalistų ir leidėjų etikos komisijos pirmininko pavaduotoja.

Tarybos narė doc. dr. **Liudvika Meškauskaitė**, advokatė, Lietuvos Advokatūros advokatų tarybos pirmininko pavaduotoja.

Tarybos narys **Jonas Mikalauskas**, LR Vidaus reikalų ministerijos Tarptautinio bendradarbiavimo departamento Europos Sąjungos skyriaus vyriausias specialistas.

Tarybos narė **Elena Vėgelytė**, advokato padėjėja teisininkų kontoroje COBALT.

Tarybos narė **Jolanta Samuolytė**, Lietuvos advokatūros projektų vadovė, Mykolo Romerio universiteto tarptautinės ir Europos Sąjungos teisės instituto lektorė, Europos Tarybos HELP Priimtinumo kriterijų dėl peticijų teikimo Europos Žmogaus teisių teismui konsultantė.

Administracija

Birutė Sabatauskaitė – direktoriė, teisės ir advokacijos ekspertė.

Gediminas Adriukaitis – festivalio „Nepatogus kinas“ direktorius, Nediskriminavimo tinklo ekspertas.

Simona Gaidytė – projektų vadovė.

Eglė Urbonaitė – teisininkė, projektų koordinatorė (iki 2015 m. lapkričio).

Giedrė Vaičenienė – finansininkė.

Su mumis daug dirba šie ekspertai:

Jūratė Juškaitė – manoteises.lt redaktorė.

Justinas Vancevičius – žmogaus teisių kino festivalio „Nepatogus kinas“ koordinatorius.

Mantė Valiūnaitė – žmogaus teisių kino festivalio „Nepatogus kinas“ programos koordinatorė.

2015 m. LŽTC savanoriai: Daumantė Baranauskaitė, Miglė Sadauskaitė, Gabija Vaičėnaitė, Agnė Kavaliauskaitė, Aistė Mikočiūnienė, Akvilė Skurkaitė, Adomas Aršikys, Airina Pinevičiūtė, Akvilė Matulytė, Algirdas Mitrofanas, Asta Pacaitytė, Asta Daudaitė, Augustina Naciūtė, Auksė Svidraitė, Aurelija Dzedzevičiūtė, Aušrinė Pociūtė, Aušrinė Rimeikytė, Beata Lutinskaitė, Brigitė Kudirkaitė, Dainius Četrauskas, Deimantė Petrulytė, Diana Šležaitė, Donata Arlauskaitė, Dovilė Butnoriūtė, Eglė Drungilaitė, Eglė Jakelevičiūtė, Eglė Tamošauskaitė, Emilia Juzeliūnaitė, Emilia Zapolskaitė, Erika Cibulskienė, Gabija Stašinskaitė, Gabrielė Baltrukonytė, Gailė Unikauskaitė, Gerda Dvaranauskaitė, Gerda Krištopaitytė, Giedvilė Karinauskaitė, Gintarė Igoiūtė, Gintarė Urbonaitė, Greta Aleno, Greta Dirmauskaitė, Ieva Batėnaitė, Ieva Drevinskaitė, Ieva Klimašauskaitė, Indrė Daukšaitė, Indrė Urbonavičiūtė, Inga Augustytė, Ingrida Vaitelytė, Ingrida Zelionkaitė, Izabelė Pukėnaitė, Julija Gelvanauskaitė, Julija Minajeva, Julija Rukanskaitė, Justina Armonaitė, Justina Pangonytė, Jūratė Ramanauskaitė, Kamilė Kasiulytė, Karina Kravčenko, Karolina Šulskutė, Kornelija Zaicaitė, Kotryna Pukėnaitė, Kristina Brokaitė, Kristina Makarauskaitė, Kristina Milušauskaitė, Kristina Terentjevaitė, Laisvūnė Šidlauskytė, Laura Pilvinytė, Laura Sadinauskaitė, Lina Zavišiūtė, Liudas Basiulis, Lėja Ruseckaitė, Loreta Zagorskaitė, Martyna Pangonytė, Mingailė Greičiūtė, Miglė Kriauciūnaitė, Miglė Navickaitė, Milda Repečkaitė, Milijus Lynikas, Mingailė Greičiūtė, Mindaugas Mažeika, Monika Brazionytė, Monika Guliakaitė, Monika Milda Burneikaitė, Neringa Kevličiūtė, Neringa Terleckaitė, Odeta Norkevičiūtė, Paulina Vainiūtė, Radvilė Bajelytė, Raimonda Girnytė, Rasa Mončiunskaite, Rimvydas Butėnas, Romana Ruopaitė, Rusnė Valytė, Rūta Bielevičiūtė, Rūta Čepulytė, Rūta Griciūtė, Rūta Jankauskaitė, Rūta Navardauskaitė, Rūta Stravinskienė, Robertas Kairys, Silvija Aleknaitė, Sima Mažutavičiūtė, Simona Vitkauskaitė, Skaistė Raudonytė, Snieguolė Šukauskaitė, Šarūnė Noreikaitė, Veronika Minakova, Viktoras Volkovas, Viktorija Gaidytė, Vilija Carinkutė, Vilius Volodkevičius, Viltė Unikauskaitė, Violetė Gečevskaja, Vitalija Minakova, Vitalija Švenčionytė, Vytenė Stankutė, Živilė Končiūtė, Živilė Stanaitytė ir kt.

Dalis „Nepatogaus kino“ ir Lietuvos žmogaus teisių savanorių 2015 m.

Įgyvendinti projektais, 2015 m.

Tarptautinis dokumentinių filmų festivalis „Nepatogus kinas 2015“

Festivalio pradžia: 2015 m. spalio 15 d.

Festivalio pabaiga: 2015 m. lapkričio 8 d.

Pagrindiniai rėmėjai: LR Užsienio reikalų ministerija, Europos vystomojo bendradarbiavimo metai, Lietuvos vystomasis bendradarbiavimas, Lietuvos kultūros taryba.

2015 metais žmogaus teisių kino festivalis „Nepatogus kinas“ siekė stiprinti savo ne tik kaip kino, bet ir žmogaus teisių renginio siunčiamą žinią bei koncentruotai atkreipti visuomenės dėmesį į lyčių lygybės stoką bei (savi)cenzūros atvejus nepriklausomoje Lietuvoje.

Devintojo „Nepatogaus kino“ simboliu pasirinkta Oskaro statulėlė, simbolizuojanti ne tik svarbiausią JAV kino industrijos apdovanojimą, bet ir iliustruojanti lyčių nelygybės problemą, su kuria kino industrijose susiduriama visame pasaulyje: per beveik šimtmetę Oskarų teikimo tradiciją šią statulėlę už geriausią režisūrą yra gavusios vos keturios moterys.

Festivalio atidarymo spaudos konferencija Lukiškių aikštėje, Vilniuje. L. Vansevičienės nuotr.

Todėl specialiai festivaliui sukurtas beveik dviejų metrų aukščio Oskaras tapo „Nepatogus kinas 2015 m.“ veidu ir jvairiais pavidais, demonstruojančiais lyčių nelygybę, tos pačios

lyties asmenų santykių diskriminaciją bei žodžio laisvės stoką keliavo Vilniaus ir kitų miestų erdvėse, primindamas apie Lietuvos visuomenę kamuojančias problemas.

2015 – už „Nepatogiame kine“ pradėta ir festivalio apdovanojimo teikimo tradicija. Praėjusiais metais už saviraiškos už žodžio laisvės stiprinimą Lietuvoje pagerbtos Beata Hasanova ir Neringa Rekašiūtė už fotoprojektą „Jie laimėjo“ loteriją“, kuestionavusj militarizuotą tėvynės gynimo naratyvą viešojoje erdvėje.

Antrą kartą „Nepatogus kinas“ sudarė konkursinę programą, į kuria įtraukti pirmieji arba antrieji režisierų filmai. Vertinti filmų pakulti kino ekspertai, tarp kurių legendinės moteryų kino organizacijos „Women make movies“ vadovė Debra Zimmerman, žiūri garbės nariu paskelbtas Rusijoje kalintis ukrainiečių režisierius Olegas Sentsov.

„Nepatogaus kino 2015“ atidarymo akimirka, J. Ramanauskaitės nuotr.

„Nepatogus kinas“ 2015 m. sulaukė 21 užsienio svečio – režisierų, filmų herojų, kino industrijos atstovų ir kt. Festivalio metu surengta per dvidešimt įvairių renginių: diskusijos, paskaitos, susitikimai su filmų režisieriais, parodų atidarymai.

Spalio 17 d. skaityta „Women Make Movies“ vadovės Debros Zimmerman paskaita „[Moterys kino industrijoje](#)“, rengta bendradarbiaujant su VšĮ „Meno avilys“;

Tą pačią dieną, bendradarbiaujant su „Vilniaus 20 km bėgimas su Živile Balčiūnaite“, festivalyje rodyto filmo „[Bégikas](#)“ herojus Salah Eddine Hmatou Amaidan dalyvavo bėgime Vilniuje, kurį skyrė Vakarų Sacharos išsilaisvinimui iš okupacijos;
Spalio 20 d. organizuotas [seminaras „Filmai gali daugiau“](#) Lietuvos kine dirbantiems prodiuseriams ir kino kūrėjams;
Lapkričio 7 d., Panevėžyje, festivalio metu buvo pristatytas [multimedijos projektas „Vienodos dienos“](#), autorai: Berta Tilmantaitė ir Artūras Morozovas (Nanook.lt);

Festivalio metu veikė dvi parodos - suomės Sanni Seppo „[Nuotraukos prabyla. Vakaru Sacharos istorijos](#)“, ir „[Pasaulis tavo akimis](#)“, surengta kartu su „NNVBO platforma“ ir VŠĮ „Europos namai“.

Filmo „Vestuvės kelyje“ peržiūra ir diskusija „Ar esame pasiruošę priimti pabėgelius?“. Diskusija surengta bendradarbiaujant su Lietuvos Caritu. Giedvilės Karinauskaitės nuotr.

2015 m. „Nepatogus kinas“ parodė per penkiasdešimt filmy, apkeliavo aštuonis Lietuvos miestus - Vilnių, Kauną, Klaipėdą, Šiaulius, Panevėžį, Marijampolę, Anykščius, Birštoną. Festivalio kino seansuose apsilankė 15 000 žiūrovų. „Nepatogus kinas“ – didžiausias žmogaus teisių festivalis Baltijos šalyse.

Projektas „Mano teisės - aktyvus dalyvavimas“

Projekto pradžia: 2013 m. lapkričio 15 d.

Projekto pabaiga: 2015 m. gegužės 15 d.

Suma:

Finansavimą skyrė: Europos Ekonominės Erdvės finansinio mechanizmo NVO Programa „EEA Grants“

2015 m. gegužės 15 d. buvo baigtas įgyvendinti LŽTC projektas „Mano teisės – aktyvus dalyvavimas“, remiamas Europos Ekonominės Erdvės finansinio mechanizmo NVO Programos. Projektu buvo siekta didinti informacijos apie žmogaus teises prieinamumą bei gilinti žmogaus teisių diskursą. Taip pat, jtraukiant plačiąją visuomenę ir žmogaus teisių srityje veikiančias organizacijas, stiprinti šių organizacijų ir piliečių ryšį, sudaryti sąlygas jų bendravimui.

Šio projekto metu:

- Atnaujintas tinklalapis manoteises.lt, kurio pagrindu sukurtas naujienų ir informacijos apie žmogaus teises portalas;
- Aktyviai vykdytos advokacijos veiklos, dalyvauta darbo grupėse;
- Gilintas suvokimas apie neapykantos kalbą internete ir potencialią jos žalą visuomenei LŽTC surengtoje tarptautinėje konferencijoje;
- Sukurtas socialinis video klipas-eksperimentas „Vertimas“;

Baigiamajame šio projekto etape 2015 m. sausį – gegužę parengti projekte numatyti tekstai portalui manoteises.lt ir surengta tarptautinė konferencija „Žodžio laisvė ir jos ribų pokyčiai internetinėje erdvėje“, kurioje dalyvavo pagrindinių Lietuvos naujienų portalų, prokuratūros, nevyriausybinių organizacijų atstovai bei žodžio laisvės ekspertai iš užsienio.

Tarptautinė konferencija „Nuomonės raiška internete: žmogaus teisės, etika ir teismų praktika“. Arcana Femina nuotr.

Projekto metu taip pat parengtas ir vienas sėkmingiausių ne tik Lietuvos, bet ir pasaulio istorijoje socialinės tematikos video klipas-eksperimentas „[Vertimas](#)“, kurio metu Lietuvoje gyvenantis nigerietis Jite praše išversti socialiniame tinkle neva gautą rasistinę žinutę.

2015 m. kovo 16 d. pasirodės „Vertimas“ sulaukė milijoninių auditorijų visame pasaulyje. Klipą transliavo Vokietijos visuomeninis transliuotojas ZDF, Brazilijos, Belgijos, Italijos, Norvegijos ir kt. šalių televizijos. Apie „Vertimą“ rašė vokiečių „Spiegel“, britų „Independent“, Kataro „Al Jazeera“ ir daugelis kitų naujienų portalų visame pasaulyje.

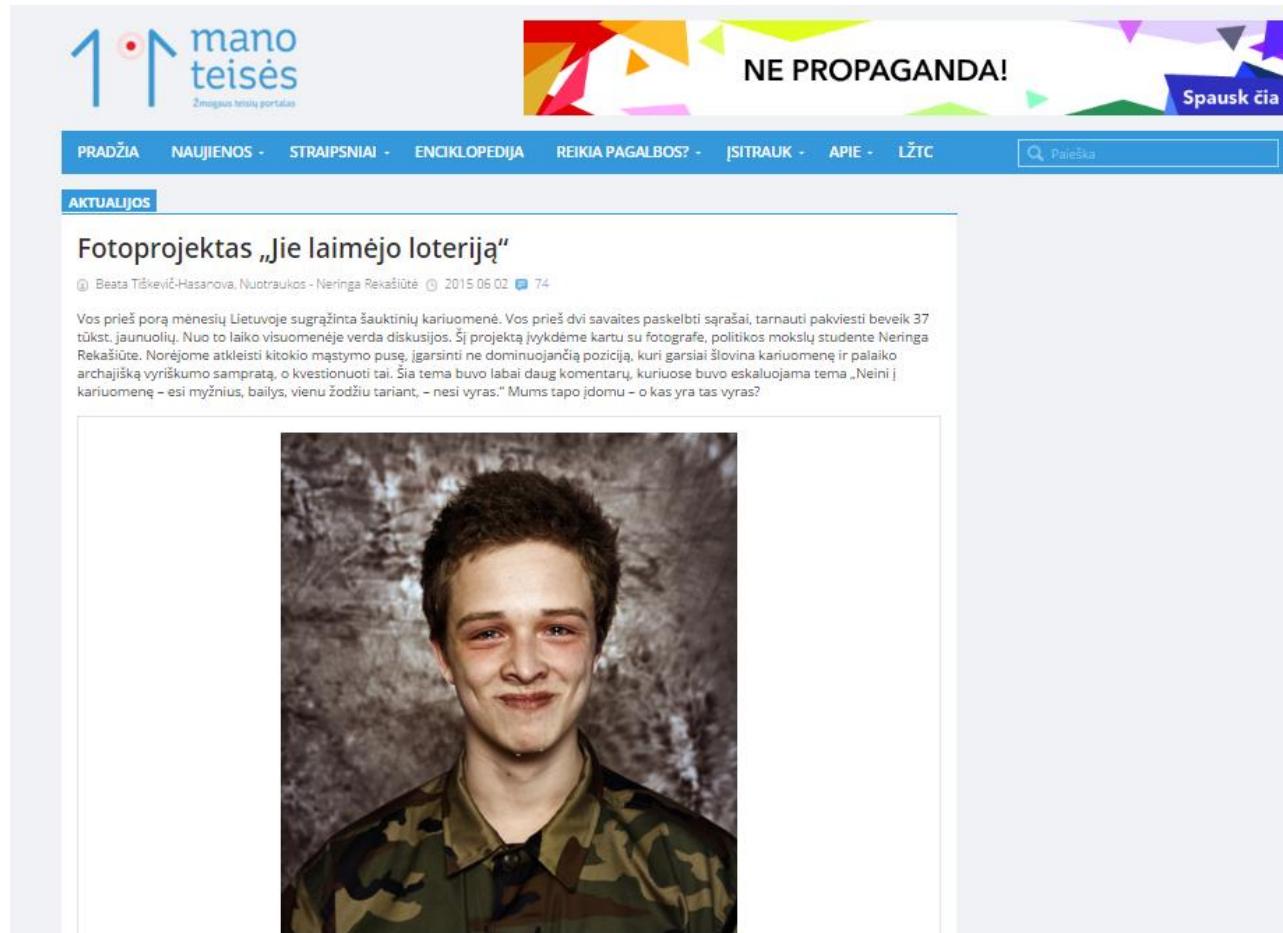
Socialiniu eksperimentu „Vertimas“ Lietuvos žmogaus teisių centras siekė atkreipti visuomenės dėmesį į rasizmo ir neapykantos kalbos problemą.

The screenshot shows the Al Jazeera English website's homepage. At the top, there's a navigation bar with links for NEWS, PROGRAMMES, OPINION, INVESTIGATIONS, ABOUT, and video. Below the navigation, a banner reads "All roads lead to Jerusalem? We track four people on their journey". To the right of the banner are links for WATCH NOW (Black France), TV SCHEDULE (NEWSHOUR OR 22 MIN.), and a search bar. The main content area features a large image of a man sitting in a chair, with the text "THE STREAM" overlaid. Below this, a news item titled "WEB ONLY April 8, 2015 Video: Could you translate this racist comment?" is displayed. The video thumbnail shows a man holding a tablet. To the right of the video, there are sections for Stories and About. Further down, there are social media links for Facebook, Twitter, Google+, Instagram, and YouTube, along with a link to "The Stream" on Al Jazeera America. A search bar for "The Stream" is also present. On the far right, there's a "Recent Episodes" section with a thumbnail of a city skyline.

Eksperimentas „Vertimas“ naujienų portale „Al Jazeera“.

Žmogaus teisių portalas manoteises.lt

2014 m. atnaujinta Lietuvos žmogaus teisių centro platforma internete www.manoteises.lt kitais – 2015 – metais 30 proc. išplėtė savo skaitytojų auditoriją. Praėjusiais metais manoteises.lt publikavo per 200 tekstų ir sulaukė rekordinio – 130 000 – unikalių skaitytojų per metus.

Pažymėtina, kad manoteises.lt ne tik suformavo savo ištikimų skaitytojų auditoriją, tačiau publikavo ir tekstų bei fotoprojektų, kurie į diskusiją įjungė ir didžiuosius naujenų portalus bei plačiąją visuomenę, taip gilindamas jos žinias apie žmogaus teises. Didžiausio atgarsio sulaukusios publikacijos:

- 2015 m. sausį publikuotas J. Juškaitės komentaras „Laimėti „Auksinių balsą“ lengviau nei pasakyti „Aš esu feministė“.
- 2015 m. birželį publikuotas B. Tiškevič ir N. Rekšiūtės fotoprojektas „Jie laimėjo loteriją“.
- 2015 m. gruodį publikuotas K. Vyšniausko komentaras „Baikime flirtuoti su Balckface“.

2015 m. Centras aktyviai dirbo bandydamas pritraukti ir išlaikyti jau esamus autorius, ne tik išmokėdamas projekte „Mano teisės – aktyvus dalyvavimas“ honorarams numatytas lėšas, bet ir ieškodamas kitų finansavimo šaltinių (Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, ENAR, Žmogaus teisių stebėjimo instituto projektai, 2 proc. lėšos ir pajamos, gautos iš reklamos). Manoteises.lt taip pat toliau bandė įsitvirtinti kaip patikimas ir solidus puslapis apie žmogaus teises, kuriame autoriai norėtų publikuoti savo tekstus ir neatlygintinai, o nevyriausybinių organizacijų atstovai toliau skelbtų ekspertines nuomones, rastą patraukliai ir lanksčią erdvę socialinėms kampanijoms.

Nacionalinės LGBT teisių asociacijos LGL „TRANS_LT“ kampanija manoteises.lt portale.

Paminėtina, kad manoteises.lt toliau sėkmingai bendradarbiavo su antru pagal skaitomumą naujenų portalu Lietuvoje 15min.lt, kuris perspausdino apie 80-90 proc. manoteises.lt publikuotų naujenų ir komentarų, taip gerokai išplėsdamas jo skaitytojų ratą. 2015 m. portalas įgijo naują partnerį – kaunozinios.lt – kuris taip pat perpublikavo dalį manoteises.lt turinio.

2015 m. su portalu aktyviai bendradarbiavo šie autoriai ir nevyriausybinės organizacijos: Daumantė Baranauskaitė, žurnalistikos studentė, Margarita Jankauskaitė, VšĮ „Lygių galimybių plėtros centras“, Karolis Vyšniauskas, apžvalgininkas, Daiva Baranauskė, labdaros-paramos fondas „Frida“, Sandra Vilimaitė, žurnalistė, Donatas Paulauskas, publicistas, Karilė Levickaitė, VšĮ „Psichikos sveikatos perspektyvos“, asociacija „In Corpore“, Tolerantiško Jaunimo Asociacija, Nacionalinė LGBT teisių asociacija LGL, Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenė, Lietuvos neįgaliųjų forumas, Žmogaus teisių stebėjimo institutas ir kt.

2015 m. kovą manoteises.lt apdovanotas „Nacionaliniuose lygybės ir įvairovės apdovanojimuose“, portalas buvo nominuotas ir nugalėjo kategorijoje „Metų proveržis“. Nuo praėjusių metų rugsėjo portalui vadovauja žurnalistė Jūratė Juškaitė.

Manoteises.lt portalas ir toliau liks atviras visoms, etiškos ir kokybiškos žurnalistikos standartus atitinkančioms publikacijoms ir nuomonėms, kurios skatina didesnę pagarbą žmogaus teisėms Lietuvoje.

Projektas „Romų bendruomenės situacija: stebėsena, sąmoningumo kėlimas ir informacijos teikimas bendruomenės labui“

Projekto pradžia: 2015 m. liepos 1 d.

Projekto pabaiga: 2015 m. gruodžio 31 d.

Finansavimą skyrė: European Network Against Racism (ENAR)

Nuo 2015 m. birželio 1 d. Lietuvos žmogaus teisių centras vykdė mažos apimties Europos tinklo prieš rasizmą (ENAR) remiamą projekta „Romų bendruomenės situacija: stebėsena, sąmoningumo kėlimas ir informacijos teikimas bendruomenės labui“. Projekto tikslas – mažinti institucinę ir iš visuomenės sklindančią diskriminaciją romų tautybės žmonėms Lietuvoje.

Projekto metu parengta ir pateikta šešėlinė [ataskaita](#) Jungtinių Tautų Rasinės diskriminacijos panaikinimo komitetui (CERD). 2015 m. spalio 24 d. romų būsto problemos aptartos Centro inicijuotame išplėstiniame Darbo grupės Kirtimų taboro problemoms spręsti posėdyje. Posėdžiuui pirmininkavo Vilniaus miesto vicemeras Gintautas Paluckas, geraja praktika apie romų būsto problemos sprendimą dalinosi Europos tinklo prieš rasizmą (ENAR) valdybos narė Marcell Lorincz.

Darbo grupės susitikimas Vilniaus miesto savivaldybėje, 2015 m., spalis.

2015 m. gruodį, bendradarbiaujant su fotografėmis Neringa Rekašiute ir Ieva Budzeikaite parengtas specialus fotoreportažas iš Vilniaus romų taboro, kuris publikuotas ir antrame pagal dydį naujienų portale Lietuvoje 15min.lt

www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/vilniaus-romams-kaledos-vis-dar-neramios-56-559577

15MIN.LT > AKTUALU > LIETUVA

Publikuota: 2015 gruodžio 24d. 14:33

Vilniaus romams Kalėdos vis dar neramios

Fotoreportažas „Vilniaus romams Kalėdos vis dar neramios“ portale 15min.lt.

Projektas „Nevyriausybinių organizacijų, dirbančių lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo srityje, veiklos projektas 2015 m.“

Projekto pradžia: 2015 m. liepos 1 d.

Projekto pabaiga: 2015 m. gruodžio 31 d.

Finansavimą skyrė: LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

2014 m. LR Teisingumo ministerijos užsakymu atlikta apklausa parodė, kad Lietuvos gyventojams labiausiai trūksta informacijos apie žmogaus teisių apsaugą (35 proc.) bei bendruju teisinių žinių (35 proc.), todėl 2015 m. centras įvykdė projektą, skirtą **gilinti šalies gyventojų žinias** apie asmenų lygybę, galimus žmogaus teisių **gynimo būdus** diskriminacijos atvejais bei didinti visuomenės **sąmoningumą lygybės klausimais**.

- Projekto metu atnaujinta dalis portalų manoteises.lt enciklopedinių tekstų, kuriuose pateikiama informacija apie darbuotojų teises, nekonkuravimo sutartis bei valstybės garantuojamą teisinę pagalbą. Visuomenės dėmesiui šioms temoms didinti parengta ir įgyvendinta reklaminė kampanija socialiniame tinkle „Facebook“. Nuo kampanijos

pradžios 2016 m. rugsėjį iki jos pabaigos 2016 m. gruodžio 31 d. informacinius tekstus perskaitė per 5000 unikalių skaitytojų.

Reklaminės kampanijos skelbimas, skatinantis sužinoti daugiau apie nemokamą teisinę pagalbą.

- Projektas dalinai finansavo dviejų filmų - „Aš esu Alisa“ (filmas apie senėjimą) ir „Sapnų gaudyklė“ (filmas apie sekso darbuotojus) – atvežimą ir rodymą devintajame žmogaus teisių kino festivalyje „Nepatogus kinas“. Filmai rodyti Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ir Birštone. Festivalio metu taip pat surengtos dvi diskusijos „Kas galėtų padėti į prostituciją įsitraukusioms moterims iš jos išeiti?“ (Klaipėdoje) bei „Senjorai šeimose bei Lietuvos visuomenėje“.
- Projekto lėšomis taip pat finansuoti 8 jvairių žanrų tekstai apie senėjimą, migraciją, psichikos sveikatą, rasizmą bei žmogaus teisių pažeidimus Vakarų Sacharoje, taip skatintos visuomenės diskusijos šiomis temomis. Bendras visų tekstu perskaitymų skaičius portale manoteises.lt – per 13.000 unikalių skaitytojų, daugumą tekstu perpublikavo portalai 15 min.lt bei kaunozinios.lt. Išskirtinas apžvalgininko Karolio Vyšniausko komentaras „Baikime flirtuoti su Blackface“ sulaukęs beveik 7000 unikalių skaitytojų bei sukėlęs platesnę [diskusiją](#) skaitomiausiam Lietuvos naujienų portale DELFI.lt bei manoteises.lt redaktorės Jūratės Juškaitės komentaras „Psichikos sveikata: mes nesuklumpame“, kurį perpublikavo ne tik tradiciniai manoteises.lt partneriai, tačiau ir bernadinai.lt, lsveikata.lt bei gzi.lt.

Projektas „Šviečiantys ekranai, kalbantys akmenys. Lietuvos žydų palikimo refleksijos“

Projekto pradžia: 2015 m. rugpjūčio 10 d.

Projekto pabaiga: 2016 m. lapkričio 30 d.

Projektas „Šviečiantys ekranai, kalbantys akmenys. Lietuvos žydų palikimo refleksijos“ siekia pasinaudoti Lietuvos žmogaus teisių centro dvidešimties metų patirtimi ir turimais įrankiais, šviečiant Lietuvos visuomenę apie Lietuvos žydų palikimą, ieškant naujų būdų Holokausto tragedijos refleksijai, jamžinant tragediją patyrusių žmonių likimus.

Projektą sudaro dvi pagrindinės kryptys: filmų apie Holokaustą retrospekyva bei „Atminimo akmenų“ padėjimas Lietuvos miestuose.

Projekto veiklos:

1) Dokumentinių filmų programos parengimas ir pristatymas

Žmogaus teisių dokumentinių filmų festivalis „Nepatogus kinas“, bendradarbiaudamas su Berlyno kino ir video meno institutu „Arsenalas“ bei Goethe institutu Vilniuje rengia dokumentinių filmų retrospekyvą Holokausto tema. Dešimtajame festivalyje „Nepatogus kinas“ Holokaustui bus skiriama atskira filmų programa, rengiamos specialios diskusijos.

2) „Atminimo akmenų“ (vok. Stolpersteine) memorialo atidengimas trijuose Lietuvos miestuose

Pirmieji vokiečių menininko Gunter Demnig „Atminimo akmenys“ (vok. Stolpersteine) įrengti prieš dvi dešimtis metų, jamžinant Holokausto aukų atminimą prie tų vietų, kuriose jie gyveno, mokėsi ar dirbo. Šiandien tokiai atminimo akmenys Europoje - jau per 50 000. Projekto „Šviečiantys ekranai, kalbantys akmenys. Lietuvos žydų palikimo refleksijos“ rėmuose į Lietuvą bus atvežti pirmieji „Atminimo akmenys“, tokiu būdu Lietuva prisijungs prie didžiausio pasaulyje memorialo po atviru dangumi.

„Atminimo akmenys“ Vokietijoje.

Knygos „Gintarinė širdis“ cenzūra ir grąžinimas

Finansavimo šaltinis – Lietuvos žmogaus teisių centro lėšos.

2014 m. išleistas ir Vilniaus knygų mugėje debiutavęs vaikų knygų rašytojos Neringos Dangvydės pasakų rinkinys „Gintarinė širdis“ buvo išimtas iš prekybos praėjus vos mėnesiui po knygų mugės, knygą jvardijant „angažuota homoseksualizmo propaganda“.

Leidiniu nustota prekiauti 13 LR Seimo narių kreipusis į leidėją – Lietuvos edukologijos universitetą. Vėliau Žurnalistų etikos inspektorius tarnyba knygą jvardijo kaip darančią žalą nepilnamečiams iki 14 metų. Tokį išaiškinimą Lietuvos žmogaus teisių centras laiko diskriminaciniu.

Kol dėl pirmajam knygos leidimui taikomų apribojimų kovoja teisme, autorė ir keturios nevyriausybinės organizacijos – Lietuvos žmogaus teisių centras, Tolerantiško Jaunimo Asociacija, VšĮ „Ivairovės ir edukacijos namai“, VšĮ „Lygių galimybų plėtros centras“ – išleido knygą iš naujo ir pradėjo ją laisvai, be amžiaus apribojimų platinti, o 2015 m. vasarį naujasis „Gintarinės širdies“ leidimas pristatytas Vilniaus knygų mugėje.

Senasis (2013 m., kairėje) ir naujasis (dešinėje, 2014 m.) „Gintarinės širdies“ leidimas.

Kampanija prieš lytinio švietimo programos, atitinkančios Pasaulio sveikatos organizacijos standartus, nebuvinę Lietuvoje

Projekto pradžia: 2015 m. spalio 15 d.

Projekto pabaiga: 2015 m. gruodžio 31 d.

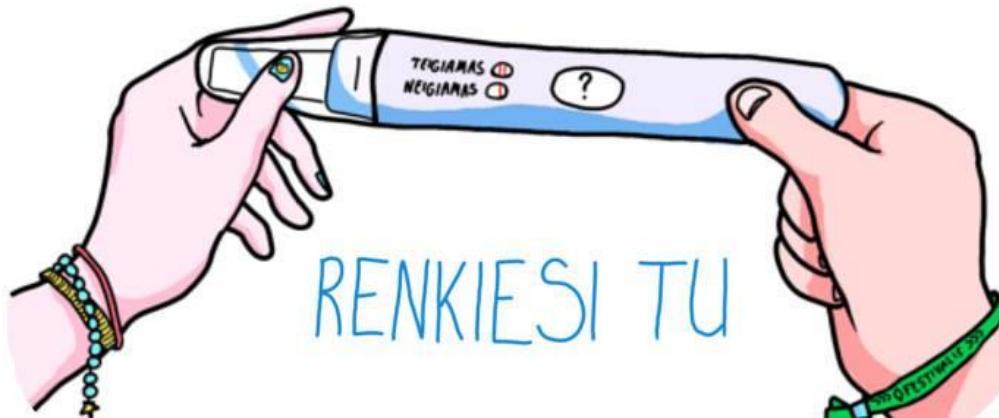
Finansavimą skyrė: Žmogaus teisių stebėjimo institutas

Europos Sajungoje Lietuva išsiskiria ankstyvais gimdymais 15-19 metų amžiuje. Tūkstančiui tokio amžiaus merginų tenka 13,3 gimdymai, kai Vakarų šalyse tokie gimdymai siekia vos 5-7. Lietuvos užkrečiamųjų lygų ir AIDS centras pastebi, kad Žmogaus imuno deficit virusas (ŽIV) vis dažniau plinta nesaugų lytinį santykį metu (2013 m. pirmą kartą šis rodiklis pasiekė pusę naujai užsikrētusių atvejų), ši tendencija ypač pastebima jaunimo tarpe. Statistika indikuoja, kad neefektyvus lytinis ugdymas, vengiantis kalbėti apie apsaugojimo priemones, akcentuojantis susilaikymą kaip kontracepcijos rūšį, yra žalingas, neapsaugo nuo pavojingų ligų ir pažeidžia jaunų žmonių teisę į informaciją.

Siekdamas bent minimaliai atliepti jaunimo poreikius, portalas manoteises.lt kartu su visuomenininkėmis Vaida Tretjakova ir Aušrinė Skirmante publikavo tekstų seriją, kurioje

jaunimui suprantama ir prieinama kalba buvo pasakojama apie pagarbius lytinius santykius tarp partnerių, lytiškai plintančias ligas ir apsaugojimo priemones nuo jų.

Siekiant atkreipti jaunosios auditorijos dalies dėmesj į šiuos tekstus, socialiniame tinkle „Facebook“ platintos komiksų autorės Miglės Anušauskaitės iliustracijos saugų lytinių santykių tema.

Miglės Anušauskaitės iliustracija.

Taip pat raginant atkreipti dėmesj ir sparčiai augančią problemą, 2015 m. gruodžio 14 d. prie LR Švietimo ir mokslo ministerijos surengta akcija-flešmobas. Jos metu jaunuoliai inscenizavo klasę, iš kurios moksleiviai išėjo stumdamai kūdikių vežimėlius, nes per anksti tapo tévais. Akcija priminta, kad tokie jaunuoliai praranda galimybę įsigyti tinkamą išsilavinimą, o tuo pačiu užtikrinti ir savo vaikų ateitį.

Nors po akcijos su protestuotojais susitikti išėjo ministerijos atstovai, tačiau ministerija teigia ir toliau neplanuojama keisti įdingos politikos.

Akcijos akimirka, Lauros Vansevičienės nuotr.

Dalyvavimas darbo grupių posėdžiuose

Lietuvos žmogaus teisių centras nuolat stebi įstatymų leidybos ir strateginių dokumentų žmogaus teisių srityje priėmimo procesą ir tame dalyvauja: kai kuriais atvejais LŽTC atstovai aktyviai dalyvauja darbo grupių posėdžiuose, kitais – teikia pastabas dėl įstatymų projektų, dalyvauja LR Seimo komitetų posėdžiuose.

LŽTC direktorė priklausė LR Seimo Žmogaus teisių komiteto suformuotai darbo grupėje dėl Nacionalinės žmogaus teisių institucijos sukūrimo.

LŽTC tarybos pirmininkė Inga Abramavičiūtė ir direktorė Birutė Sabatauskaitė priklauso Valstybės garantuojančios teisinės pagalbos koordinavimo tarybai.

2014 m. Lietuvos žmogaus teisių centras taip pat dalyvavo Sveikatos apsaugos ministerijos sudarytoje darbo grupėje, kuri turėjo parengti Psichikos sveikatos strategijos įgyvendinimo ir savižudybių prevencijos veiksmų planą, tačiau Ministerija planą parengė atskirai. Todėl Lietuvos žmogaus teisių centras prisijungė prie ekspertų, išreiškiančių nepritarimą plano projektui, kuris nebuvo apsvarstytas iki galio darbo grupėje. 2015 m. po Antikorupcijos komisijos svarstymų planas buvo atšauktas, Sveikatos apsaugos ministerija iš naujo formavo darbo grupę, siekdama suformuluoti Psichikos sveikatos strategijos įgyvendinimo ir savižudybių prevencijos veiksmų planą.

Lietuvos žmogaus teisių centras 2015 m. dalyvavo Darbo grupėje dėl Nediskriminavimo skatinimo 2015 – 2017 metų tarpinstitucinio veiklos plano kūrimo.

Lietuvos žmogaus teisių centro direktorių priklauso Vilniaus miesto savivaldybės inicijuotai darbo grupei romų Kirtimų gyvenvietės („taboro“) problemoms spręsti. Darbo grupė dirba nuo 2015 m. rugpjūčio mėn.

2015 m. parengtas „Vilniaus (Kirtimų) romų taboro bendruomenės integracijos į visuomenę 2016–2019 metų programos“ projektas, 2016 m. pirmajį pusmetį programą turėtų svarstyti Vilniaus m. savivaldybės taryba.

PRIEDAS nr. 1. Lietuvos žmogaus teisių centras ir „Nepatogus kinas“ žiniasklaidoje

Lietuvos žmogaus teisių centras žiniasklaidoje, 2015 m.

1. <http://www.15min.lt/naujiena/kultura/literatura/n-14-zenklu-nepazymeta-knyga-gintarine-sirdis-padovanota-simtui-biblioteku-286-479398>
2. <http://www.15min.lt/verslas/naujiena/karjera/pasiklyde-keksmazodziu-vertime-666-492413>
3. <http://www.15min.lt/mokslasit/straipsnis/technologijos/login-2015-geriausiu-mobiluoju-tinklalapiu-tapo-portaloo-autoplus-lt-mobilioji-versija-646-502099>
4. <http://www.ngonorway.org/about/news/item/464-my-rights-%E2%80%93-active-participation-in-lithuania>
5. <http://www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/sestadieni-mitingas-pries-abortu-draudima-56-410467?cf=vl>
6. <http://www.delfi.lt/news/daily/law/pasakos-vaikams-apie-homoseksualias-poras-rasytoja-pralaimejo-byla-nebuvo-diskriminacijos.d?id=67722626>
7. [\(Nuo 15 min. Lietuvos žmogaus teisių centro direktorės Birutės Sabatauskaitės komentaras apie rasizmą Lietuvoje.\)](http://play.tv3.lt/programos/tv3-zinios)
8. <http://www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/daugeja-lietuviu-pasiryzusiu-pabegelius-priimti-i-savo-namus-56-527557>
9. <http://www.15min.lt/naujiena/svietimas/karstos-zinios/protestuotojai-ministerijai-nezinojimas-neapsaugo-nuo-ligu-234-554981>
10. <http://www.15min.lt/naujiena/aktualu/nuomones/birute-sabatauskaitė-kodel-arturas-paulauskas-laiko-kiekvien-a-pabegeli-potencialiu-nusikalteliu-18-521729>
11. <http://www.15min.lt/naujiena/aktualu/kino-pavasaris/taboro-vaikai-nuolatiniai-mokiniu-ar-net-mokytoju-uzgaulojimai-ii-dalis-131-490187>
12. <http://www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/tukstantineje-lgbt-eisenaje-rygoje-laukiama-gausaus-burio-lietuviu-56-510983>
13. <http://www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/socialinis-eksperimentas-ar-lietuvos-zmones-isdris-juodaodziui-i-akis-pasakyti-bezdzione-56-491224>

14. <http://www.15min.lt/naujiena/laisvalaikis/ivairenybes/i-neapykanta-demesi-atkrepiantis-vaizdo-klipas-pasieke-milijonine-auditorija-61-502601>
15. <http://www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/istatymai-nesaugo-lietuvos-homoseksualiu-poru-vaiku-neteke-vienos-mamos-jie-netektu-ir-kitos-ii-dalis-56-529273>
16. <http://www.15min.lt/zmones/naujiena/gyvenimo-skonis/laisvalaikis/tarp-adrenaline-ivertintu-darbu-ir-interneta-uzkretusios-reklamos-apie-lietuva-sela-ir-rasizma-715-530217>
17. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/m-basanovas-paslydo-ant-banano-zieves-kada-uzsiciaupti-geriausia.d?id=68195116>
18. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tvarkieciu-svetaineje-ksenofobiski-juokeliai.d?id=69258212>
19. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/eme-rinkti-asmeninius-duomenis-nepasakysi-reikes-susimoketi.d?id=69649606>
20. <http://www.delfi.lt/veidai/kinas/kaip-is-tiesu-gyvena-homoseksualiu-seimu-vaikai.d?id=68953010>
21. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/kaip-vertinti-skandala-sukelusi-d-teiserskytes-pasisakyma.d?id=69542220>
22. http://www.delfi.lt/gyvenimas/namai_ir_seima/veiksmo-savaite-be-patyciu-kiekvienas-galime-prisideti-kad-patyciu-butu-maziau.d?id=67483320
23. <http://www.delfi.lt/news/daily/law/pasakos-vaikams-apie-homoseksualias-poras-rasytoja-pralaimejo-byla-nebuvo-diskriminacijos.d?id=67722626>
24. <http://www.delfi.lt/veidai/eteris/muzikines-kaukes-kurejai-sulauke-priekaistu-linksminates-is-juodaodziu.d?id=69977578>
25. <http://www.delfi.lt/gyvenimas/karjera/keiksmazodziu-vertimas-cenzuruoti-ar-ne.d?id=67495544>
26. <http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/v-pajaujis-nutyleti-rasizmo-atvejai-atsakymas-l-zasimaviciui.d?id=67523554>
27. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/zaibiskai-plintanti-socialine-reklama-parode-tikraji-lietuviu-veida.d?id=67452326>
28. <http://www.delfi.lt/veidai/zmones/lietuviu-eksperimento-su-juodaodziu-karstine-uzsikrete-ir-britai.d?id=67468368>
29. <http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/l-zasimavicius-ar-rasizmas-lietuvoje-ne-pritempta-problema.d?id=67504722>
30. <http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/spontaniskai-paprase-lietuviu-priglausti-pabegelius-is-sirijos.d?id=69028484>
31. <http://www.delfi.lt/piliетis/voxpopuli/rasizmo-lietuvoje-nera-pasiziurekite-i-komentarus.d?id=67539654>
32. <http://www.delfi.lt/veidai/zmones/internete-plinta-eksperimentas-su-lietuviais-ir-juodaodziu.d?id=67451822>

Lietuvos žmogaus teisių centras užsienio žiniasklaidoje, 2015 m.

- [1. http://www.euronews.com/2015/03/30/experiment-translation-lithuanian-centre-for-human-rights/](http://www.euronews.com/2015/03/30/experiment-translation-lithuanian-centre-for-human-rights/)
- [2. http://adsoftheworld.com/media/online/lithuanian centre for human rights translation](http://adsoftheworld.com/media/online/lithuanian_centre_for_human_rights_transla)
- [3. http://www.adforum.com/creative-work/ad/player/34510829/experiment-translation/lithuanian-centre-for-human-rights](http://www.adforum.com/creative-work/ad/player/34510829/experiment-translation/lithuanian-centre-for-human-rights)
- [4. http://i100.independent.co.uk/article/this-social-experiment-tells-you-a-lot-about-racist-abuse-online--gyl4m4ASWAe](http://i100.independent.co.uk/article/this-social-experiment-tells-you-a-lot-about-racist-abuse-online--gyl4m4ASWAe)
- [5. http://www.adeevee.com/2015/03/lithuanian-centre-for-human-rights-translation-online/](http://www.adeevee.com/2015/03/lithuanian-centre-for-human-rights-translation-online/)
- [6. http://aplus.com/a/social-experiment-lithuania-racism](http://aplus.com/a/social-experiment-lithuania-racism)
- [7. http://www.goldendrum.com/en/showcase/show/translation/?year=2015](http://www.goldendrum.com/en/showcase/show/translation/?year=2015)
- [8. http://english.alarabiya.net/en/webtv/reports/2015/03/18/Powerful-Lithuanian-video-experiment-highlights-online-racism.html](http://english.alarabiya.net/en/webtv/reports/2015/03/18/Powerful-Lithuanian-video-experiment-highlights-online-racism.html)
- [9. http://whatstrending.com/inspiring/18059-lithuania-racism-bullying-social-ad](http://whatstrending.com/inspiring/18059-lithuania-racism-bullying-social-ad)

„Nepatogus kinas žiniasklaidoje“, 2015 m.

- [1. http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/rezisierius-linas-mikuta-dokumentinis-kinas-universali-kalba-4-459646](http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/rezisierius-linas-mikuta-dokumentinis-kinas-universali-kalba-4-459646)
- [2. http://kinfo.lt/vilniuje-prasidejo-nepatogus-kinas-didziausias-dokumentiniu-filmu-festivalis-lietuvoje/](http://kinfo.lt/vilniuje-prasidejo-nepatogus-kinas-didziausias-dokumentiniu-filmu-festivalis-lietuvoje/)
- [3. http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/prodiuseris-orwa-nyrabia-tikejome-kad-sirijos-diktatura-grius-taciau-taip-ir-likome-tyloje-4-462239#ixzz3H8y1cmwS](http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/prodiuseris-orwa-nyrabia-tikejome-kad-sirijos-diktatura-grius-taciau-taip-ir-likome-tyloje-4-462239#ixzz3H8y1cmwS)
- [4. http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/nepatogaus-kino-filme-apie-homoseksualiu-seimu-vaike-kasdienybe-4-526834](http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/nepatogaus-kino-filme-apie-homoseksualiu-seimu-vaike-kasdienybe-4-526834)
- [5. http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/vinco-kudirkos-aiksteje-iskilo-uz-moteru-teises-kovojantis-sijonuotas-oskaras-4-533535](http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/vinco-kudirkos-aiksteje-iskilo-uz-moteru-teises-kovojantis-sijonuotas-oskaras-4-533535)
- [6. http://www.15min.lt/pasaulis-kiseneje/naujiena/kelioniu-istorijos/fisahara-kino-festivalis-pragare-639-504360](http://www.15min.lt/pasaulis-kiseneje/naujiena/kelioniu-istorijos/fisahara-kino-festivalis-pragare-639-504360)
- [7. http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/nepatogaus-kino-filme-apie-homoseksualiu-seimu-vaike-kasdienybe-4-526834](http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/nepatogaus-kino-filme-apie-homoseksualiu-seimu-vaike-kasdienybe-4-526834)
- [8. http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/beprotiskiausios-vieno-zmogaus-akcijos-ka-padarytum-del-kilnaus-tikslo-4-529698](http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/beprotiskiausios-vieno-zmogaus-akcijos-ka-padarytum-del-kilnaus-tikslo-4-529698)
- [9. http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/nepatogaus-kino-juostoje-rusu-genys-cernobylia-katastrofa-4-531244](http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/nepatogaus-kino-juostoje-rusu-genys-cernobylia-katastrofa-4-531244)
- [10. http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/filma-vilniuje-pristatysianti-australu-rezisiere-maya-newell-as-pati-augau-dvieju-lesbieciu-seimoje-4-531045](http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/filma-vilniuje-pristatysianti-australu-rezisiere-maya-newell-as-pati-augau-dvieju-lesbieciu-seimoje-4-531045)
- [11. http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/filmo-apie-savizudybes-rezisierius-nustojau-galvoti-apie-savizudybe-kaip-galimybe-4-532734](http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/filmo-apie-savizudybes-rezisierius-nustojau-galvoti-apie-savizudybe-kaip-galimybe-4-532734)
- [12. http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/rezisierius-sanderis-burgeris-laisvai-galiu-isivaizduoti-kad-manimi-senatveje-rupinsis-robotas-4-533071](http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/rezisierius-sanderis-burgeris-laisvai-galiu-isivaizduoti-kad-manimi-senatveje-rupinsis-robotas-4-533071)
- [13. http://www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/nepatogaus-kino-vertinimo-komisijoje-kalinys-56-533339](http://www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/nepatogaus-kino-vertinimo-komisijoje-kalinys-56-533339)

14. <http://www.15min.lt/naujiena/kultura/asmenybe/nepatogaus-kino-tema-senejimas-kartu-su-zita-kelmickaite-285-533738>
15. <http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/dvidesimt-festivalio-nepatogus-kinas-filmu-nebijantiems-susitikti-su-realybe-4-533834>
16. <http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/zita-kelmickaite-apie-senejima-niekas-tau-nenukerta-nei-ranku-nei-koju-4-533654>
17. <http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/prasideda-nepatogus-kinas-jokomisijos-narys-rusijoje-ikalintas-rezisierius-4-534224>
18. <http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/debra-zimmerman-mergaites-augaiskreiptu-vaizdu-pasauly-4-534305>
19. <http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/nepatogaus-kino-atidaryme-oskaras-beatai-tiskevic-ir-neringai-rekasiutei-4-534550>
20. <http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/mokykla-kur-30-metis-mokytojas-ir-7-mete-mokine-yra-lygus-4-534916>
21. <http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/festivalis-nepatogus-kinas-uzdarytas-filmo-premjera-apie-kgb-veikla-lietuvoje-4-536422>
22. <http://www.15min.lt/naujiena/aktualu/komentarai/kristina-aksamitaite-nepatogiam-kine-tik-patogi-nuomone-500-536476>
23. <http://www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/reali-pagalba-prievartautiemsvaikams-ne-visada-prieinama-56-537153>
24. <http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/apie-sekso-paslaugas-arba-kodel-lietuvoje-nepasikartos-brendos-myers-istorija-4-538094>
25. <http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/nepatogaus-kino-filmai-keliasi-i-siaulius-4-538438>
26. <http://www.15min.lt/video/filmas-as-uz-tave-pakalbesiu-julius-sasnauskas-32462>
27. <http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/nepatogus-kinas-apie-nutrintus-dzinsus-ir-kitas-nepasitenkinimo-esama-sistema-israiskas-4-528489>
28. <http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/nepatogus-kinas-apie-alisa-robota-slauge-4-528262>
29. <http://www.15min.lt/pasaulis-kiseneje/naujiena/kelioni-pulsas/kas-vyks-ikenija-paaiskes-parodos-pasaulis-tavo-akimis-atidarymo-metu-637-532514>
30. <http://www.15min.lt/naujiena/kultura/kinas/lukiskiu-aiksteje-atidengta-skulptura-zodzio-laisvei-4-532301>
31. <http://www.15min.lt/naujiena/kultura/asmenybe/nepatogus-kinas-apdovanos-kovojancius-uz-zodzio-laisve-lietuvoje-285-531318>
32. <http://www.15min.lt/gazas/naujiena/gatve/festivalyje-nepatogus-kinas-filmas-apie-legendinio-zil-limuzino-gamyba-221-530858>
33. <http://www.delfi.lt/news/ringas/lit/n-vasiliauskaite-kas-nesokines.d?id=69537206>
34. <http://www.delfi.lt/veidai/kinas/vilniuje-iskilo-uz-moteru-teises-kovojantis-sijonuotas-oskaras.d?id=69253920>
35. <http://www.delfi.lt/veidai/kinas/ar-mums-rupi-paliktu-salikeleje-uzmirstu-zmoniu-likimai.d?id=67028190>
36. <http://www.delfi.lt/veidai/kinas/cernobylio-katastrofa-po-30-metu-naujos-avarijos-versijos.d?id=69154350>
37. <http://grynas.delfi.lt/gyvenimas/keturios-sukreciancios-istorijos-apie-mus-supanti-maista.d?id=69265920>

38. <http://www.delfi.lt/veidai/kinas/festivalio-nepatogus-kinas-uzdarymo-iskilmes-suviliojo-kino-pasaulio-atstovus.d?id=69376164>
39. <http://www.delfi.lt/veidai/kinas/kaip-is-tiesu-gyvena-homoseksualiu-seimu-vaikai.d?id=68953010>
40. <http://grynas.delfi.lt/gyvenimas/kino-rezisiere-jus-neisivaizduojate-kaip-sunku-atsisakyti-cukraus.d?id=69362504>
41. <http://kultura.lrytas.lt/kinas/dokumentininkams-j-ir-r-gruodziams-rupi-uzmirstuzmoniu-likimai.htm>
42. <http://kultura.lrytas.lt/kinas/nepatogaus-kino-taisykles-uz-bilieta-moki-tik-tiekiuk-gali.htm>
43. <http://kultura.lrytas.lt/kinas/kauno-kino-centras-romuva-pradeda-sezona-gerais-filmiais.htm>
44. <http://kultura.lrytas.lt/kinas/cernobylis-katastrofa-suplanavo-tuomete-ssrs-valdzia.htm>
45. <http://kultura.lrytas.lt/kinas/lukiskiu-aiksteje-vilniuje-atidengta-skulptura-zodzio-laisvei.htm>
46. <http://kultura.lrytas.lt/kinas/nepatogus-kinas-su-rusijoje-ikalintu-rezisieriumi.htm>
47. <http://zmones.lrytas.lt/veidai-ir-vardai/kinomanai-rinkosi-i-festivalio-nepatogus-kinas-atidaryma.htm>
48. <http://kultura.lrytas.lt/kinas/uz-monetu-kolekcija-devyni-menesiai-kgb-tardymo>